

9560

2
R. RAMÓN y VIDALES

El restaurant de la platja

Sainet de costums vilatanes

El Restaurant de la Platja

R. RAMÓN y VIDALES

El Restaurant de la Platja

Sainet de costums vilatanes

Aquesta obra es propietat del seu autor y ningú sense el seu permís podrà representarla, traduir-la ni reimprimirla.

La «Sociedad de Autores Españoles» es la encarregada de cobrar els drets de representació.

Queda fét el dipòsit que la lley senyala.

BARTOMEU BAXARÍAS
IMPRESSOR : : P. Mercader, 10
BARCELONA : : : : 1910

PERSONATGES

TANETA.—Noya aixerida y amable ab tothom, a fi de que li comprin coques, que pregona, portantles en una panera.

SRA. MUNDA.—Senyora antiquada, ab forsa mal gènit, y disposta sempre a fer qualsevol ridiculesa.

MERCENETA.—No sembla filla de sa mare, la senyora Munda. Si no fos que coneix les ridiculeses dels seus pares, que se'n condol, semblaria tonta.

PERET.—Cambrer del Restaurant. Com tots els del seu estament, no bada.

QUIMET. MANEL Y RAFEL.—El tres espavilats y despresos, amichs de fer xirinola. Tant poden esser estudiants en vacances com hereus de cases bones.

Sr. PICAROL.—Com la seva dòna, la senyora Munda, antiquat y propens a posarse en ridicul, ab tal de poguer gorrejar. Porta americana blanca que l'ús y l'abús de la planxa ha tornat rogenca, y jipi, roig per la servitut.

QUINTERO.—Cabo de carabinieri. Vesteix guerrera de *rayadillo* y gorra de platja. A més dels galons de cabo, dalt del bras dret n'hi porta quatre

de daurats, que representen altres tants reganxaments.

BABORET.—Hereu de casa mitjana y curt de gambals. Ab tot y aficionat a la bicicleta, no vesteix de ciclista.

SR. PAU.—Tipu apoplétich; d'aquells que no disfruten sino devant de la pitansa.

XICH DE RODA.—Predicair ambulant, que sense tenir rès de tonto se vol fer passar per ximple. La roba que vesteix no ha sigut tallada pel seu cos y es molt usada, y porta bolet tou, també vell.

MIGUELIN.—Xicot espigat, d'onze a dotze anys, dig-ne hereu del senyor Picarol. Vesteix calses curtes, ensenyant les pantorrilles.

REPARTIMENT^{na}

<i>Toneta</i>	23 anys.	.	Sra. Baró (A.)
<i>Sra. Murda</i>	50 »	.	» Parreño.
<i>Merceneta</i>	20 »	.	» Vallvé.
<i>Paret</i>	25 »	.	Sr. Capdevila.
<i>Quimet</i>	30 »	.	» Galceràn.
<i>Manel</i>	24 »	.	» Mer.
<i>Rafel</i>	28 »	.	» Santacana.
<i>Cabo Quintero</i>	40 »	.	» Nolla,
<i>Sr. Picarol</i>	60 »	.	» Daroqui.
<i>Sr. Pau</i>	45 »	.	» Martí.
<i>Xich de Roda</i>	35 »	.	» Aymerich.
<i>Bador et</i>	22 »	.	» Vives.
<i>Miguelin</i>	11 »	.	» Nena Casals.

Homes, dònnes, criatures, banyistes, y el *séfiro*, un gos que no surt perquè'l mata una tartana.

L'acció en un restaurant d'una platja democràtica, a la qual hi concorren els vehins de viles y pobles de la comarca.

(Epoca present.—Punts de mira, 'ls de l'actor.

Aquesta obra va representarse per primera vegada en el Teatre Romea de Barcelona durant la temporada de 1908 a 1909.

ACTE ÚNICH

Baixos d'un restaurant econòmic en una platja. Tot el costat esquer està ocupat per una fatxada de fusta ab porta al centre ab petita grahonada; a banda y banda de la porta finestrals tancats ab persianes.

De tot el llarch de lo fatxada, arrenca un cobert, també de fusta, que avansa fins a mitja escena, aguantat per uns peus drets, y tot l'espai de dit cobert, tancat per una barana de llates encreuhades ab obertures pera entrarhi. Al peu de la barana testos g caixons ab mirambells, geranis, enredades y altres plantes.

Tant la fatxada, com les persianes, barana, etc., estaràn pintats de vert.

Sota'l cobert, taules, unes de fusta quadrades, y altres, més petites, de ferro, rodones, ab les cadires, de boga, corresponents.

A la dreta, arbres raquitichs y joncars, y al fons, més joncars y el mar enllá.

Es el cayent de la tarda d'un dia del bó del estiu.

ESCENA I

PERET, QUIM, MANEL, RAFEL, SENYOR PAU,
TANETA y altres homes y dònnes.

QUIM. MANEL y RAFEL, asseguts al entorn d'una taula plena de plats, gots, ampolla, etc.; acaben de menjar; PERET vé de dintre ab un plat ab vianda, que porta al SR. PAU, qui menja sol en una tauleta arrambada a la barana, esbofega fort y sovint s'aixuga la suor. Les altres taules ocupades per altra gent, homes y dònnes, qui menjen o beuen. La TANETA, ab la panera de les coques, va de l'una taula a l'altra, o entrant y sortint de la casa, pregonant les coques. Al aixecarse'l teló, se sentiràn picarols y soroll de tartanes que atriben o passen; a intervals, algunes escopetades procedentes d'un tiro de coloms que figura hi ha allí aprop; y dintre la casa, una tocada sarsuelera d'un piano de maneta, soroll de plats y cridades als mossos, de la gent que figura menjen dintre.

De la platja venen colles de gent, homes, dònnes y criaturas, qui porten farsells, maletins de bany, cistelles, etc. Uns passen de llarch travessant l'escena, y altres entraràn al establiment.

Taneta. Coques y garlandes de Valls!...
Quí... vol coques?...

Quim. Aquestes escopetades me posen nirviós.

Per una que n'ha sonat.

Manuel. No sé per que'l deixen tenir instalat aquell tiro de coloms en un lloch hont hi transita tanta gent.

Rafel. Fins el dia que algun banyista arregarà una perdigonada.

Manel. Y d'aquest piano que's fica 'al cap, què me'n dius?

Quim. Aixís les manetes piquessin al cervell del qui'l toca! Que calli aquest piano!

Cridant.

Rafel. Toca, noy, toca; que m'agrada!

Burlantsen.

Manel. Fa més d'una hora que roda que rodaràs sense repós.

Quim. Que l'enganxin a una sínia, si vol rodar!

Rafel. Toca, noy, toca!

Alguns altres concorrents demanen també a crits que pari.

Quim. (*Aixecantse dret y cridant*). Caaalla, d'una vegada!

Peret. (*Desde la porta*). Vaja, home, ja has tocat prou, qu'amohines a la gent!

El piano para de tocar.

Quim. Peret, prenli la maneta!

Rafel. (*Sempre ab burla*). Ara que'm comen-sava a agradar. Toca, toca!

Quim. Si torna a tocar vaig allà y a n'ell y a la maneta els tiro de cap a l'estany!

Peret. Que hi tiri a n'ell al estany, conformes; peiò no la maneta, que té amo.

Rafel. Tél (*Donant una ampolla buida a n'en Peret*). Vesteix aquest capellà, que va sense sotana.

Quim. Mes ví?... Cafè hauries de portar ja.

Peret. En que quedem, ví o cafè?

Rafel. Porta totes dugues coses, que jo encare vuy beure més.

Peret. Està bé... Ja vaig!...

Perque l'han cridat. Se'n va.

Rafel. Jo no'n pendria de café aquí. Aniria al Restaurant de dalt, que'l donen millor.

Quim. Romansos?... Dignes que hi vols anar perque hi has vist aquella rossa vilafranquina.

Rafel. Bé, sí; al menos logrem de bones vistes.

Quim. Qué hi dius tú?

A Manel, que fa estona està encantat contemplant al senyor Pau.

Manel. Qué deyeu?

Quim. Que bades?

Rafel. Si anirem a pendre café al Restaurant de dalt.

Manel. Com volgueu. M'estava contemplant aquell tipó, que menja com un elefant.

Quim. Ja l'he observat: menja y calla.

Manel. Seria bó per frare.

Rafel. Tota la fatxa 'n té. Peret!

Cridantlo picant de mans.

Peret. (*De dintre estant*). Ja vinch!

Rafel. No, no cal que vinguis! No'n portis de café!

Peret. (*De dintre*). Està bé!

Taneta. Coques y garlandes!... Que volen una coca, senyorets?

Quim. Més m'estimaria *la coquera*, que les coques.

Taneta. Son de pasta adobada, mirínles, que rosses.

Quim. A mí m'agraden les morenes.

Va a ferli una festa.

Taneta. Ep, cuidado, que'ls brots son tendres!

Manel. Se diu Mira-y-no'm-tochs.

Rafel. Aquesta vinya ja té qui la conreua; oy, Taneta?

Taneta. Que'n voleu una de coca?

Quim. Bé y què, que hi hagi qui la conreua; no n'hi ha poques de vinyes que les treballen uns y les veremen uns altres.

Taneta. Quin esmolet que n'hi ha del senyor Quimet! (*Allunyantse*). Coques y garlandes de Valls!... Qui... vol coques?...

Quim. Escolti, vinguil...

Rafel. Es més esquerpa qu'un gat masqué.

Manel. No pas pel Peret, que s'estimen.

Quim. M'agrada aquesta xicota.

Manel. No més aquesta?

Rafel. Y les altres, nó?

Quim. Totes! No puch ferhi més; sols faldilles.

Rafel. Que anem, donchs, a pendre cafè?

Aixecantse.

Quim. Espera, que pagarem el gasto. Peret!...

Peret. (*Desde dins contesta*). Voy!...

Se sent una tartana que arriba y para.

Manel. Guayteu: ara arriba la familia Picarol.

Quim. Bon quarteto! El senyor Picarol, un gorrero de primera; la senyora Picarola,

una fúria apocalíptica; la Picaroleta, una Mare de Deu de la Empenta, y'l Picarolet, un bailet sabut y mal criat que per tot estorba.

Rafel. Ja, ja, ja!... Bona definició! y encare't deixes el *Céfiro*, el gos, més mal criat que'l xicot.

Manel. Y la seva baluerna que li diuen tartana, que quan la guerra del francés, diu que ja era vella.

Rafel. Que vols dir que ho es més de vella que l'euga que l'arrossega?

Manel. No més espera morir-se per descansar.

Quim. Quedem en que l'únich Picarol aprofitable es la Mercé.

Manel. No pas per mí.

Rafel. Ton cosí Badoret no es pas del teu parer.

Manel. Es més enza qu'ella. Se buscaven y no's trobaven.

Quim. De quin pà fas rosegons! Potser t'agrada més sa mare.

Manel. Sa mare? Si es un carrabiner!

Vé per la dreta, Quintero, qui ha sentit la dita de Manel.

ESCENA II

Els mateixos, y QUINTERO

Quintero. En donde han vist un carabinero que sea madre de naide?

Quim. Ja, ja, ja!... Ola, cabo Quintero!

Quintero. En el cuerpo no entran mujeres.

Quim. Pero hay cuerpos en quins hi entren... demonios!

Quintero. Tiene razón. Decir mujeres, que decir demonios...

Taneta se li ha acostat per darrera.

Taneta. Senyor Quintero!

Quintero. Eh?...

Girantse prest.

Taneta. Mírim bé: li sembla si jo tinch cara de dimoni?

Quintero. Ayl... Tu cara es de díablillo. Y qué suerte tiene el Peret!

Quim. Ja, ja, ja... Senyor Quintero, que és casat!

Quintero. No me lo recuerde usted! Mi mujer sí que es un demonio.

Taneta. Y dochs, per què s'hi va casar?

Quintero. Porque á los hombres nos agrada correr siempre tras la perdición, que sols vosotras.

Taneta. Je, je, je!... Quin carrabiner que n'hi ha de vostè!... (*Toi allunyantse*), Coques y garlandes!... Qui... vol coques!...

Manel. Que li sembla aquest díablillo, senyor Quintero?

Quintero. Que por él, me metería hasta dentro del horno de sus cocas!

Quim. Sense por de cremarse?

Quintero. Hombre... esperaría á que enfriase.

Rafel. Ja li ha dit bé la Taneta, que vostè es un carrabiner!...

Quintero. Con cuatro reganchos y veinte años de servicio... persiguiendo contrabando.

Quim. Si que'n deu saber la prima.

Rafel. Però, què fa aquest Peret, que no vé!...
Peret!...

Quintero. Los dias de fiesta anda muy atra-
fegat.

Manel. Anem, ja tornarem.

Rafel. Anem, donchs. El senyor Quinteroja
li dirà que retiri'l nostre gasto.

Quintero. Vayan descansats.

Quim. Adios, pues, cabo Quintero.

Quintero. Vayan con Dios! Jo me entro a la
cuina a hacer un rato de compañía á la se-
nyora Quica.

Manel. Y a vigilar les cassoles, eh?

Quintero. Tambien!... Que se ha de hacer.

Rafel. Fins després!...

MANEL, RAFEL y QUIMET se'n
van per la dreta. Quintero en
tra a la casa, hont ha entrat
també la Taneta.

Surt gent de la casa, que
marxa també; dels que seyeri
a les taules alguns han mar-
xat, ocupant els llochs altra
gent que arriba, als qui en
PERET servirà menjars o be-
gudes.—Al aparèixer el Peret,
se sent una escopetada.

ESCENA III

SENYOR PAU. PERET y *altra gent*

Peret. Ja han marxat aquells? Ells tornaràn.
(*Sr. Pau pica de mans*). Vaig!

Sr. Pau. Què son aquestes escopetades?

Peret. Un tiro de colom y de gallina que hi
ha a la platja.

Sr. Pau. Que'n teiu de colomí?

Peret. Sí, senyor, rostit; que'n vol?

Sr. Pau. Donchs, pòrtam... un parell de costellas.

Peret. (*Extranyat*). De colomí?

Sr. Pau. De vadella, home, de vadella!

Peret. Ah!...

Sr. Pau. Depressa. que sino la gana'm passa.

Peret. *Volando!*... Quin home més golafrel
Se'n va.

ESCENA IV

SENYOR PAU, SENYORA MUNDA, SENYOR PICAROL,
MERCÉ, MIGUELIN y PERET, *que va y ve quan s'in-*
diqui, y alguns altres concurrents.

Sr. Picarol. Aquí hi ha una taula que no hi seu ningú.

Per la que han deixat Quim,
Rafel y Manel.

Mercè. Però, papà, si està tota plena de plats...

Sr. Picarol. Millor, dòna; aixís la gent se pensarà qu'hem menjat.

Sra. Munda. Ja ho farem treure. Seyem, seyem. (*Seuen*) Que'n devien tenir poca de gana 'ls qu'han menjat aquí.

Mercè. Com que sopen a mitja tarda...

Sr. Picarol. En què ho coneixes, que no han tingut gana?

Sra. Munda. Que no ho veus? Un peix, només encetat; un tall de vadella, casi sencer.

Sr. Picarol. El donarem al *Céfiro*.

Miguelin. Ja me'l menjaré jo que tinch gana.

Merceneta. Y ara, Miguelín; què dius?

Sra. Munda. Y un rahim.

Sr. Picarol. (*Agafantlo*). Molt maco!... Y es moscatell.

Sra. Munda. Què fas?

Sr. Picarol. Me'l fico a la butxaca.

Ab molt cuidado se'l fica a la butxaca de l'americana.

Merceneta. Papà, per què fa això?

Sr. Picarol. Per evitar que'l serveixin a una altra taula. Així se'ls escarmenta.

Sra. Munda. Que no serveix ningú aquí?

Sr. Picarol. Mossol!... Mossol! .

A Peret que passa portant uu plat al Sr. Pau.

Peret. Vaig deseguida.

Sr. Pau. (*A Peret*). Aquell senyor que t'ha cridat. .

Peret. Ja'l conech; es capás de demanarme un got d'aigua... per tota la familia.

Sr. Pau. S'ha amagat un rahim a la butxaca de l'americana.

Peret. Ah, sí? .. Deixi'l per mí

Sr. Pau. Y encara espigola, gu yta'l.

Continuen enrahonant baix.

Sr. Picarol. (*Embollicant el tall de carn ab un diari*). Serà pel Céfitro.

Merceneta. Papà, que'l mosso guayta!

Sr. Picarol. Té, Miguelín; guarda'l.

Miguelin. (*Apart*). Me'l menjaré jo.

Sra. Munda. Que no serveix ningú?

Sr. Picarol. Mossol, que no vé?

Peret. Ja vaig!... (*S'hi acosta*). Què volen, que compti el gasto?

Sr. Picarol. Eh?...

Peret. Molt bé: tres raccions de carn, que son nou rals; tres de peix, que son...

Sr. Picarol. (*Ab espant*). Eh?... què t'empattollas ara?

Sra. Munda. Ay, Reyna Santíssima! Si encara no hem demanat rès!

Peret. Què diu, que no es de vostés aquest gasto?

Sr. Picarol. No, home, no!

Sra. Munda. Si ara mateix arriuem!

Peret. Ay!... veritat: dispensin Un ha de tenir cap per tot, y... bé, donchs; què volen?

Sr. Picarol. Per ara desembrassa'la taula.

Peret. Molt bé diu.

Peret, que dissimuladament ha vingut inspeccionant en quina butxaca'l Sr. Picarol s'ha amagat el raim, s'hi arramba per esclafarli al recullir el plats.

Sr. Picarol. No devíenténir gaire gana'ls que han menjat aquí.

Peret. Va per aquells qu'es cruspírien al cuiner y tot... Ay!... dispensi.

Fa com quí rellicca, donant una forta arrambada al senyor Picarol.

Sr. Picarol. Ay!... Animall... Aixís m'ho fas dir!

Aixecantse y palpantse ab cuidado la butxaca.

Sra. Munda. ¿Què't passa?

Merceueta. Què té, papà?

S'alsen també.

Sr. Picarol. Que m'ha aixafat el rahim a la butxaca!

Sra. Munda. Y còm t'ha posat l'americanal

Sr. Picarol. Això no estenir gens de cuidado!

El Miguelin fuig per la dreta, emportantsen el tall de varella.

Peret. Ja, ja, ja! . Però, home, quí li fa portar un rahim a la butxaca!

Merceneta. (Quina vergonya que me'n don!)

Sra. Munda. Y l'americana, qu'era neta y planxada d'avuy!

Peret. (*Ab sorna*). Miri que'l cup vessa.

Merceneta. Y's taca les calses, papà.

Sra. Munda. Treute aquesra porquería de la butxaca.!

El senyor Picarol se treu a grapats y ab cuidado el rahim esclafat.

Peret. (Ja treuen la verema del cup).

Sra. Munda. Quina mala pensada has tingut!

Peret. Dispensin: jo tinch fina; si desitjen alguna cosa, ja avisaràn. (*Apart, tot anant-sen y sense pendre cap plat*). Que hi torni una altra vegada. Aixís se avispen.

ESCENA V

Els mateixos menos PERET Y MIGUELIN

Merceneta. Ho veu, papà?...

Sr. Picarol. No'm vinguis a renyar, ara tú!

Sra. Munda. Ho es de bestia aquest mosso.

Merceneta. A mí'm sembla que ho ha fet expressament.

Sr. Picarol. Cal... Vols dir?

Sra. Munda. Si no era aquí quan s'ha ficat el rahim a la butxaca.

Sr. Picarol. Quines mans m'ha posat més llefiscosas.

Extenentles exageradament.

Sra. Munda. Vèsteles a rentar, sino acabarás de embrutarte.

Sr. Picarol. M'ha ben aixafat la guitarral

Sra. Munda. La guitarra?... Jo diria el rahim.

Sr. Picarol. Tens rahó. Vaig a rentarme.

Entra a la casa.

Merceneta. Veu, si no l'hagués tocat el rahim...

Sra. Munda. Bé, dòna; no vinguis ara...
Ayay! y'l Miguelin què s'ha fet?

Merceneta. Té rahó!... Haurà anat a veure si trova'l *Céfiro* per donarli el tall de carn.

Sra. Munda. O a menjàrsel ell.

Merceneta. Mentres no prengui mal ab les tartanes

Sra. Munda. *(Tot prenent y menjant galetes que hi ha en un plat. (Ja es prou xup; sempre bada.*

Merceneta. Què fa, mamà!

Sra. Munda. Res... distreta'm menjava aquestes galetes... Menjen una; son bones.

Merceneta. Ay, Déu me'n guard! si'l mosso ho veyá.

Sra. Munda. Ah! escolta. Que no vindrà el Badoret?

Merceneta. Sí, ab la bicicleta.

Sra. Munda. Que ja'n té de propia?

Merceneta. No encara; l'hi deixa el seu cosí Manel.

Sra. Munda. L'altre día va caure a la cuneta de la carretera y per poch l'han de recullir a pessés.

Merceneta. Se li va pelar tot el nas y ara li ha quedat tort.

Sra. Munda. Com que'l té tant llarch.

Merceneta. No tant!

Sra. Munda. Devía ésser lo primer que va tocar a terra.

Merceneta. Li ha quedat una mica decantat cap a l'esquerra.

Sra. Munda. Si que deu fer bona flia.

Merceneta. No; quí no ho sab, no li nota.

Sra. Munda. Però com ho sab tothom... y digues: ja se t'ha declarat?

Merceneta. Mamà! ..

Avergonyida.

Sra. Munda. Vaja, bajocota! .. Ja, m'ho pots dir a mí.

Merceneta. Si... no... es a dir; m'ha dit...

Sra. Munda. Que t'estima, oy?... Ay, situ tinguessis el meu gènit!... Jo, al teu puesto, que'n faría de temps que'l portaría cusit a les faldilles; però tú ets tan enza com ell.

Merceneta. Calli, que'l papà torna.

Ve'l senyor Picarol, tot aixugantse les mans ab el mocador de butxaca.

Sr. Picarol. Ja he fet bogada de las mans que semblaven de veremador.

Sra. Munda. Seu, que pendré alguna cosa.

Sr. Picarol. Y'l Miguelin, hont ha' anat?

Sra. Munda. Ens ha fugit sense adonarsen.

Sr. Picarol. Mírate'l; allà vé.

Merceneta. Y vé plorant!

Sra. Munda. Ay, el meu fill! Què li haurà passat?

S'aixequen. Miguelin vé corrents y plorant.

ESCENA VI

SRA. MUNDA, MERCENETA, SR. PICAROL, SR. PAU,
aquest sempre menjant, y MIGUELIN.

Miguelin. Papà!... Mamà!... Merceneta!...

Sra. Munda. Què tens, fill meu?

Merceneta. Què t'ha passat, Míguelin?

Sr. Picarol. Dignes!...

Miguelin. Que... que... una tartana...

Sra. Munda. Què, fill meu?

Merceneta. Te ha fet mal?

Miguelin. No... no... a mi, no...

Sr. Picarol. Y donchs, a n'aquí?

Sra. Munda. Explicat.

Miguelin. Ha aixafat...

Merceneta. A n'aquí?

Miguelin. Al nostre *Céfiro!*

Merceneta. Ay, pobre *Céfiro!*

Sra. Munda. Y l'ha mort?

Miguelin. Sí, tot... tot esbotifarrat!

Sra. Munda. Quina desgracia!

Sr. Picarol. Aquesta, ray; de més grosses
no'n vinguen.

Miguelin. Li ha passat una roda per la panxa...

Merceneta. Ay, calla; que'm fas esgarrifar!

Miguelin. Y l'ha partit pel mitg!

Sr. Picarol. Com qu'era prim com un filferro, no deu haver costat gaire.

Miguelin. El vols veure? (*A Merceneta*).

Merceneta. Ay, nol... ¡Quin làstich!

Sr. Pau. (*Apart. Ab la boca plena*). Si no que no soch escrupolós...

Sr. Picarol. Prou! no'n parlem més. En part, me'n alegro.

Sra. Munda. Y per què te'n alegres?

Sr. Picarol. Perque era molt mal criat, y tot ho malmetfa.

Sra. Munda. Això ho dius perque li tenies malicia.

Sr. Picarol. Li havia d'estar agrahit, si't sembla; després de destrossarme aquell casquet brodat que tú'm vas regalar el dia del meu sant, quan festejàvem.

Sr. Munda. La culpa va esser teva; l'haguessis tingut ben endressat, com pertocava, essent un recort de familia.

Merceneta. Però, a què ve ara això?

Sr. Picarol. Y'l día que't va arreplegar la teva cotilla, fentne cinquanta mil miques, que vols dir que la tenies més ben endressada?

Sra. Munda. Alló va esser un descuit.

Sr. Picarol. L'haguessis duda posada, com pertocava.

Merceneta. Però papàs; deixinθο corre!

Sr. Picarol. Una cotilla que'l sustituir-la va costarme dotze pessetes y mitja!

Sra. Munda. Y Poblet y Santes Creus per fer-te decidir a comprarla.

Miguelin. Vaig a dir al Pasqual que'm deixi tocar el piano.

Entra dintre.

Merceneta. No t'allunyis, Miguelin!

Sr. Pau. (Quina familia més estranya!)

Venen Quimet, Rafel y Manel.

ESCENA VII

SR. PAU, SRA MUNDA, MERCENETA, SR. PICAROL,
QUIMET, RAFEL, MANEL, *altre gent*,
y quan s'indiqui PERET.

Quimet. Mirate'ls; allí'ls tens.

Rafel. Y s'han entaulat!

Manel. Miracle!

Quimet. Saludo a la familia Cascabell...
Dich, y dispènsim: Picarol.

Sra. Munda. Je, je, jel... El Quimet sempre bromista.

Sr. Picarol. Hola, jóvenes imberbes!

Manel. Se't saluda, Merceneta.

Merceneta. Igualment, Manel.

Rafel. (*Apart a Merceneta*). Crech que han de ser cosinets, oy?

Merceneta. Y ara; quines coses de dir.

Sr. Picarol. Que ja s'han banyat?

Quimet. Y sopat y tot. Y vostès que no's banyen.

Sra. Munda. Nosaltres dugues, algún día.

Sr. Picarol. Jo, may. Trobo que hi ha massa such per tant poch tall. Y després hi ha un

refrà que diu: «Arribant als quaranta anys,
no tens de pendre més banys »

Rafel. Vostè sempre ha sigut un home me-
tòdich.

Quimet. Però avuy veig que s'ha extralimi-
tat.

Sr. Picarol. En què?

Quim. Si sembla que hagin celebrat un ban-
quete.

Sr. Picarol. (*Dantse tò*). Ah; si; hem men-
jat quatre frioleres.

Sra. Munda. Jo, ni menos he tingut gana.

Quimet. Y noto que, si fa no fa, han escullit
els mateixos plats que nosaltres.

Manel. (*Apart*). Com que son el nostres.

Quimet. (*Apart.*) Ja ho sè; calla que riurem.

Sr. Picarol. Celebro que haguem coincidit.

Quimet. Jo també; y per celebrar la coinci-
dencia, vaig a fer un punt dels meus. ¡Pe-
ret!

Peret. (*Respòn*): ¡Vaig!

Sr. Picarol. Què vol fer?

Quimet. Ara ho veurà.

Peret. Què falta?

Ve Peret.

Quimet. Compta'l gasto d'aquesta taula.

Peret compta, rumiant.

Sr. Picarol. (*Esverat*). Què diu?

Quimet. Lo que sent.

Sra. Munda. Verge santa! Quin compromís!

Merceneta. (Quina vergonya que me'n
donol)

Sr. Picarol. Vol pagar el gasto? -

Quimet. Sí, senyor.

Rafel. (*A Peret*). Ja te'n recordes de lo que hi ha?

Peret. Prou! Si tinch més memoria que un gos pusses. Nou pessetes y mitja.

Quimet. (*Va per treure diners*). Té, cobra.

Sr. Picarol. Ah, no! no puch permetre...

Aixecantse.

Manel. Dèixil pagar!

Quimet. Fugi, home, fugi!

Sr. Picarol. No, no!... És que aquest gasto...

Quimet. Ta, ta, tal... Cobra Peret!

Allargantli dos duros.

Sr. Picarol. (*Interposantse*). No, no!... Per-mètim!...

Rafel y Manel fan esforços per aguantarse'l riure, la senyora Munda y Merceneta espantades, y Peret, extranyat, no sab què fer.

Sra. Munda. (*Quina angunia!*)

Peret. Que tinch de cobrar, o no?

Sr. Picarol. Decap manera, perque...

Rafel. (*A senyor Picarol*), Déixil pagar, si tant s'hi empenya.

Quimet. Te dich que cobris!

Peret. A qui tinch de creure?

Sr. Picarol. Que no ho vull, vaja! perque aquest gasto...

Quimet. (*Ficantse'ls diners a la butxaca*). Fora, donchs; però sento que'm doni aquest desaire.

Sra. Munda. (*Y cóm ne surtirem de aquest fang!*)

Peret. (*Apart estranyat*). Qu'es estrany! May hauria dit que fos tan rumbós).

Merceneta. (Ho veu, mamá?)

La senyora Munda y Merceneta enrahonan baix; el senyor Picarol procura parlar a Quimet; però aquest ne fuig. Manel y Rafel riuhen dels apuros del senyor Picarol y Peret parla ab el senyor Pau. Se senten rumors de gent que que van apropantse.

Sr. Picarol. Però, vingui; escolti...

Quimet. No, no'n vull d'scuses!..

Sr. Picarol. Li diré ab reserva que aquell gasto...

Quimet. No insisteixi, perque m'ha agraviat.

Sr. Picarol. Es que li vull dir que...

Quimet. Es inútil tot quan digui:

Apareix per la dreta'l Xich de Roda, seguit d'un grupo. Els qui'l segueixen van cridant «El Xich!... el Xich de Roda! Xich!...» Uns entren sota el cobert y altres se queden fora. De dintre l'establiment surt altra gent, y Tane-ta, Quintero y Miguelin. Uns se queden a la porta, altres sehuen a la grahonada, molts a les cadires y'ls demás drets.

Quimet aprofita la gatzara pera desferse del senyor Picarol, qui torna al costat de la seva familia, ab la qui enra-hona baix, gesticulant mal-humorat.

Molta animació, procurant que'ls grupos se destaquin sense entorpir l'acció.

ESCENA VIII.

Els mateixos y XICH DE RODA, TANETA, QUINTERO
Y MIGUËLIN

Xich. (*Saludant barret en ma*).

Salut a la gent honrada
de tota aquesta encontrada.

Peret. Xich, d'hont surts?

Alguns. Xich!.. Hola Xich!

Rafel. Mírate'l; no'l demanaves?

Xich. Perque es posat en rahò;
acepto aquesta ovació.

Sr. Pau. (*A Peret*) Quí es aquest?

Peret. Un ximple que estudiá per boig y que
acarà per serho.

Xich. Ab permís del principal
vos faré un sermó com cal.

Puja dalt d'una cadira.

Quintero. Oye, Gich: No premito sermones
políticos, ni ataques al Gobierno consti-
tuído.

Quimet. Y per què no?

Manel. Que parli de lo que vulgui!

Uns. Que parli!

Altres. Que digui!

Crits incitantlo a que parli.

Quintero. Digo que no le premito! Y si me
empipa, ni sermoneará de política, ni
de ná!

Taneta. Dignes, Xích: no te l'escoltis al se-
nyor Quintero.

Quintero. Como se entien del... Aquí, en la
playa, no manda naide más que yo!

Xich. *Señores!*... Jo, soch ximple, mal m'està
'l dirho; però no tant que fassi la ximpleria

d'exposarme a que'l senyor Quintero me fuselli.

Quintero. Tanto como eso, nó; però si meterte en chirona si te extralimitas.

Xich. Perdi cuidado, que no descarrilaré.

Quintero. Siendo así, ya puedes principiar.

Peret. Vinga d'una vegadal

Rafel. Apa, que's fa tart!

Xich. Escolteu, si no incomoda,
la historia del Xich de Roda.

Ab tó declamatori.

Jo soch un planeta
caigut de la volta
que per poca-solta
me van expulsar;
que vaig per la terra,
com trànsfuga esfèrich,
de gènit quimèrich
sens ferme escoltar.

Que visch de tempestes,
ciclons y ventades,
admetlles torrades
y rabes fregits,
que'm dona un Cometa
pelat de butxaca,
que porta casaca
plena de surgits.

Un. Vòltall!

Altres. Calleul... Silenci!

Quintero. No interrumpir al orador! Sigue,
Gich.

Xich. Un jorn, cap al vespre,
motant bicicleta,
vaig una miqueta
sortir a passeig,
y cap a la Rambla
anava fent vía,

quan dintre un tramvía,
¡recristo, què veig!

El sol y la lluna
voltats de Planetes
armats d'escopetes
que feyen fredat,
y corrent darrera
del tramvía sùtil,
un vellot e inútil
barco acorassat. (*Rialles*).

Quin trasbals hi havia
per carrers y plasses!
Guerreros ab masses,
gures sabre en mà,
homes que corrién,
cotxes que xisclaven,
lleons que ploraven
demanant mamà.

Recitant depressa.

Batallons en marxa,
cavalls que rodaven,
canons que lladraven
ab frèstech udol;

Més ràpit.

y a la desbandada,
kioscos, modistes,
fragates, dentistes
que ab gran desconsol,
tots s'atropellaven,
perduda fins l'esma,
com si en la Cuaresma
perdessin lo greix,
menjant pastanagues,
tunyina fregida
y ansiam amanida
ab oli de peix!

Rialles, aplaudiments y xiulets.

Un. Animal! .

Peret. Silenci!

Quintero. Callarse!

A dintre, romp el piano ab una tocada. Aixó produeix crits, protestes y rialles.

Quimet. Que calli aquest piano!

Quintero. Pericol!... Quita el manubrio

Peret. (*Corrent cap a dintre*). Quí es aquest ximple!

El piano para, y després torna'l Peret. Se torna a fer el silenci.

Quintero. Continúa Gich.

Xich. Ahont èrem?

Taneta. Quan menjen l'ansiam.

Xich. Ah, sí! Continúo:

Declamant.

Fins el *Sursum-corda*
ana fent vía,
y aixó que plovia
a bots y a barrals,
dant el bras al Segre,
que'n sa corrent blava,
placent reflectava
la llum dels fanals.
En tant pel brancatje
dels arbres frondosos,
contents y joyosos
com si rés passés,
galls-d'-indi entonaven
ab dolces estrofes,
tot mentjant garrofes,
cansons al progrès.

Rialles.

Quina nit aquella!
 trist aniversari
 que'l mon planetari
 recordarà ab dol;
 perque ab tal xibarri,
 y'l trasbals qu' hi havia,
 la lluna, fugia
 sota un parassol.

Quí sigué el robaire?
 Joan de Serrallonga,
 que Deu lo confonga!
 y un Senyor Feudal;
 sort que quant fugia,
 la Lluna se humilla,
 li cau la cotilla,
 y un Municipal
 que anà per plegarla,

Rapit.

va caure de nassos
 en los tendres brassos
 del fadrí de Sau,
 que venia mistos
 qu'ell se fabricava
 y unguent que curava
 lo mal de Sant Pau.

Rialles y aplaudiments y gran
 ovació.

Oh, día nefasto!
 oh, tendres poncelles!
 estanya paelles
 y fills de l'Avern,
 que sense experiencia,
 de l'Amor en ales,
 arriben a males
 a entrada d'hivern!
 Feu remembransa
 d'aquella mala hora!...

Cambiant de tó y dirigintse a
la senyora Munda.

Què diu la senyora,
que no li ha agradat?

Sra. Munda. (*Sofocada*) Ay, pobre de mí!...
Si jo no he dit rés?

Rialles de la gent.

Merceneta. Quina vergonya que me'n
dono!

Xich. Donchs bé, 'l Xich de Roda,
mercés a tots dóna,
y d'aquí una estona
vos passarà'l plat.

Uns aplaudeixen, altres riuen,
alguns li criden: «animall...
vòltall... y molts desfilen.

Xich. *Señores!* Tinguin una mica d'espera,
que encare no s'ha tocat a *rompen filas*; are
vé la part llastimosa, però...

Uns grans crits d'esglay vin-
guts de la dreta, deixen an el
Xich ab la paraula a la boca.
Tothom s'aixeca, guaitant
vers el lloch dels crits. Aquets
han d'esser esgarrifosos, com
quan succeheix una desgra-
cia.

Quimet. Què son aquets crits?

Taneta. Alguna desgracia!

Peret. Tothom corre cap a l'estany!

Quintero. Vamos allà!

Tothom s'hi dirigeix atrope-
lladament, quedant solsament
la Sra. Munda y Merceneta,
que guaiten encuriosides;
Xich encare dalt de la cadira,
y'l senyor Pau, qui també
s'havia alsat.

ESCENA IX

SENYORA MUNDA, MERCENETA SENYOR PAU Y XICH

Xich. (*Ab desespero*). Y are, cóm quedo jo?

Sr. Pau. Com el gall de Moron: predicant y sense capta.

Xich. (*Rebat el barret a terra y baixa de la cadira*). Maliatsiga la meva mala sort!

Sra. Munda. Què haurà succehit?

Merceneta. Potser una desgracia!

Sr. Pau. No pateixin, senyores; ja'ns ho esplicaràn. (*Torna a seure, y fent un sorollós bufech, se posa a menjar*). No'm deixaràn menjar ab sossego.

Xich. (*Tornant a rebatre'l barret*). Mireu que'n soch de desgraciat!

Sr. Pau. No't desesperis home, que no'n treuràs rès.

Xich. Bé ho veig prou que no'n treuré rès. Total que'n tregui... cinch cèntims de vostè.

Li presenta'l barret, y espera.
El senyor Pau fa'l distret,
continuant menjant.

Sr. Pau. (*Passada una estona, sense alsar el cap*). Y tú, viús de sermons?

Xich. (*Retirant el barret y posàntsel ab despit*). Y are, què diu? Que ha conegut may a ningú que'n visqui de sermons?

Sr. Pau. Donchs de què vius?

Xich. De l'escudella quan toquen les dotze y de les monjetes quan cauen les set. (*Separantse d'ell y tot marxant*). Què s'ha pensat aquest tipol... Que li pregunto jo

de que viu vostè?... Arraix!... *Tacañol!*...
Golafrel!...

Se'n va tot rondinant. Al mateix instant ve Míguelin corrent y cridant. Comensa a sentir-se el remoreig de la gent que torna.

ESCENA X

Els mateixos, y MIGUELIN, y després tots els que havien marxat, més BADORET, que'l portaràn, desmayat, PERET y QUINTERO.

Miguelin. Mamà! .. Merceneta! ..

Saa. Munda. Què tens, fill meu?

Merceneta. Què ha passat?

Miguelin. Que... que... que'l Badoret!...

Merceneta. El Badoret?... Què li ha passat?

Miguelin. Que ha caigut a l'estany ab la bicicleta!

Sra. Munda. Jesùs, Deu meu!

Merceneta. Y s'ha ofegat?

Boy plorant.

Miguelin. No, que l'han pescat ab una estora.

Sr. Pau. Com les anguiles.

Merceneta. Ay, pobre Badoret!

Miguelin. Mira; are'l porten!...

Apareixen tots tal com s'ha dit. Badoret mullat y brut de llot.

Quintero. A ver; una silla!

L'assenten a una cadira. Tot-hom s'hi agrupa.

Merceneta. Qu'és mort?

Picarol. No és més que un desmay.

Manel. No tingues por, que no serà rés.

Quimet. Un capbussó, una mullena y una mica de rebolcall pel llot.

Quintero. Apartarse todo el mundo para que circule el aire.

Tothom se enretira. La senyora Munda, Merceneta y senyor Picarol formen grupo apart. Quimet polsa a Badorret.

Quimet. Peret, porta'l vinagre.

Picarol. Vinagre, Peret.

Peret va a buscarlo.

Quintero. Por si ha tragado agua, sería conveniente ponerlo boca abajo.

Quimet. Cá, no call... Més que per la boca, n'hi ha entrat per les butxaques.

Sra. Munda. Vol dir que no serà rés, Quimet?

Quimet. Rés més que'l susto.

Merceneta. (Que Deu l'escoltil)

Sr. Picarol. Que no vé'l vinagre?

Peret. (Que porta unes cetrilleres. El vinagre!)

Quintero. (Prenet un cetrill). Venga.

Quimet. Què fá si es el cetrill de l'oli!

Quintero. Diablo! tiene usted razón.

Sr. Picarol. No fassi un disbarat!

Quimet. Dòname'l.

A Peret, prenentli'l cetrill del vinagre; se'n tira a la mà y li frega els polsos.

Quintero. (A la gent). Apartarse, digol

Sr. Pau. (Que s'havia acostat al grupo, tor-

nant a seure). Quan jo ho dich que no'm
deixarán menjar ab tranquilitat!

Badoret sospira y belluga el
cap.

Quimet. Ja torna en sí.

Sr. Picarol. Diu que ja torna en sí!

Merceneta. Ah! Ja torna en sí!

Sra. Munda. Sí, filla meva, sí; ja torna
en sí!

Peret. (*Cantant a mitja veu*).

Ay, sí, sí;
un día te ví, sí...

Taneta. Calla, home; no te'n burlis!

Peret. Que no ho veus, qu'es un ofegat de
per riure.

Badoret. (*Sospirant fort*). Ayl...

Sra. Munda. Ja ha dit: Ayl...

Manel. Animo, Badoret!

Badoret. Ayl... hont soch?

Quimet. Entre amichs; té beu una mica.

Li posa'l cetrilla la boca y li fa
beure vinagre. Badoret fa una
mueca exagerada escupint la
beguda.

Badoret. Aaay! Què es aixó?

Quimet. (*Còmicament*). El vinagre l'ha fet
reaccionar! S'ha talvat! Té'l cetrill, Peret.

Peret. (*Prenentlo*). No se'n gasta pas tant per
una amanida.

Badoret. Ayl... Què ha passat?

Rafel. Un accident sense conseqüències.

Badoret. Ah, ja'm recordal! He 'caigut a l'es-
tany!

Quimet. Endevinat, noyl!

Badoret. Y no m'hí ofegat?

Quintero. Por ahora, no.

Rafel. Una remullada de cap a peus y para de contar.

Badoret. Y la bicicleta?

Quimet. No pateixis per la bicicleta, ja la pescarém.

Rafel. Lo primer era pescarte a tú.

Badoret. Aneula a treure de l'estany!

Quimet. No tingues por que no se ofegarà!

Badoret. Oh, es que no es meva?

Manel. Que potser es la meva.

Badoret. (*Que no l'havia vist'encara, aixecant-se ab espant.*) Ah!... Tú aquí, Manel?

Manel. Contesta! Que es la meva?

Badoret. Perdónem; el tren m'ha escapat y...

Manel. No't vaig prohibir que te'n servissis més?

Badoret. Sí, però...

Manel. Que't penses que la tinch perque tú me'n fassis estelles?... (*Amenassantlo*). Si me li has causat cap desperfecte...

Els altres s'hi interposen. Badoret va reculant fins a topar-se ab el grupo de Merceneta y'ls seus pares.

Quimet. Manel!...

Quintero. Sosiéguese, Manuel!

Manel. T'esgavello l'enteniment més de lo que ja li tens!

Badoret. Home jol!... Ay! vostés aquí?

Merceneta. Badoret!

Manel. Ja tens sort de la sort, que sino...

Quintero. Déjelo, y vamos a pescar la bicicleta.

Rafel. Tè rahó.

Quimet. Anem!

Manel. (*Tot marxant*). No pot sortir que no cometi un estropici.

Se'n van. De la demès gent uns han desfilat ja, y'ls demès segueixen a n'aquells cap a l'estany.

ESCENA XI

SENYORA MUNDA, MERCENETA, TANETA, SENYOR PAU, SENYOR PICAROL, PERET Y MIGUËLIN

Miguëlin. Jo hi vull anar a veure com la pesquen, la bicicleta.

Sra. Munda. Vinam aquí!

Miguëlin. Ay, renoy!

Sr. Picarol. Donchs com ha sigut això?

Badoret. Venia una tartana en direcció contraria, y al ferli lloch, m'he desviat una mica y...

Peret. Patatxopl de cap a l'estany!

Badoret. Aixís mateix ha sigut. Que ho has vist?

Peret. No; però s'endevina.

Sea. Munda. Sort que l'estany no es fondo.

Merceneta. Jo he tingut un espant!

Sr. Picarol. Tots l'hem tingut.

Sra. Munda. Y com s'ha posat!

Taneta. (*Com un bacallà en remull.*)

Merceneta. Y tot tremoles!

Badoret. La mollena, que se'm refreda.

Sra. Munda. Això li pot esser dolent.

Sr. Picarol. Convindria que's rentés y mudés de roba.

Taneta. Ja ho crech; pot agafar un cadarn.

Badoret. (*Tremolant*). Sí, sí; que'm convindria mudar de roba.

Sr. Pau. Sembla que tingui argent viu al còs.

Peret. Que se la vol canviar la roba?

Badoret. Sí, sí, sí... M'agafa un fret que se'm fica al moll dels òssos.

Peret. Vagin a dintre. La Quica n'hi endressarà.

Sr. Picarol. Anemhil

Badoret. Sí, que tot tremolot

Merceneta. (Me fa una llàstima!)

Sra. Munda. (Cuidemlo, que no se'ns meri).

Entren a la casa.

ESCENA XII

TANETA, SENYOR PAU y PERET

Peret. (*Els diu, cridant*). Que prengui un bany a la banyera!

Taneta. Ja s'ho ben necessita que'l passin per la bogada!

Sr. Pau. Quí son aquesta gent tant estranya?

Peret. La familia Picarol del Vendrell.

Taneta. Son més arraixos; may m'han comprat cap coca.

Sr. Pau. Potser no'ls hi agraden.

Taneta. Qu'un altre se les mengi.

Peret. Donchs, avuy s'ha mostrat molt esplèndit el Sr. Picarol.

Taneta. Que potser ha demanat una gaseosa ab tres gots?

Peret. No, no; ha volgut pagar de totes passades el xeflis que han fet en Quimet, en Rafel y en Manel.

Taneta. Que estàs de broma, Peret; ves si m'enceraràs.

Peret. De seriol! Nou pessetes y mitja puja el gasto.

Sr. Pau. Y les has cobrades, ja?

Peret. No; no encare.

Taneta. Aixis ja hi pots fer creu.

Peret. Si no'm paga, li embargo la tartana y l'euga.

Taneta. Si tot plegat no les val nou pessetes y mitja. L'euga camina d'esma, y la tartana està a punt d'esgavellarse.

Peret. Això sí qu'es veritat.

Taneta. Donchs, comensa a buscar una altra *diputeca*.

Peret. Me quedaré en penyora un Picarol.

Sr. Pau. Dels guarniments de l'euga? Que son de plata?

Peret. (*Rient*). Si ni tan sols ne porta.

Taneta. Ab els anys de servitut han quedat consumits.

Peret. Vull dir: un Picarol de ta familia; ab la Merceneta per exemple.

Taneta. Èp, tu! Això ni en bromal!

Sr. Pau. Hola, hola! Gelos? Això vol dir que'us estimeu.

Peret. Molt. Veritat, rateta?

Fentli una festa.

Taneta. Les mans quietes!

Peret. Veja, dòna; (*insistent*) un moment que tením d'esbarjo.

Taneta. Mira que't confirmaré...

Sr. Pau. Ja podeu anar fent, (*de cap ai plat*), que jo, quan tinch la boca plena, soch sort y cego. Com si estessiu sols.

Taneta Ni sols ni en companyia. Ab mí, ja ho sab; poques llibertats.

Peret. Sí, es molt reaccionaria, però jo la convertiré. A entrada d'hivern haurà de cridar: Visca la llibertat!

Sr. Pau. Si que ho teniu aprop.

Peret. D'aquí un parell de messos, trona avall! Ja m'hi voldria trobar! Y tu Taneta, meva?

Fentli una caricia qu'ella admet.

Sr. Pau. Veig que no es tant *reaccionaria* com deies.

Taneta. Ni vostè tant *cego* com ha díu.

S. Pau. Es que m'hi trobat... ab la boca buida.

Peret. Donchs, per lo que pugui ser, vagi menjant.

Sr. Pau. Oh, hi acabat les municions.

Peret. Que vol alguna altra cosa?

Sr. Pau. Per are no. Fumaré un cigarret (*treu la petaca*), qu'es la costum que tinch quant soch a mitj àpat.

Taneta. Tot just es a mitg?

Peret. Recristina!... Hont s'ho fica?

Sr. Pau. No soch pas molt menjador.

Peret. Cál... Però per si acás un altre día que torni, avisi per endevant, que farem provisió.

Sr. Pau. Ja, ja, ja! Tindrè present l'ayís.

Taneta. (*Guaytant cap a l'estany*). Ja tornen.
Ja han pescat la bicicleta.

ESCENA XIII

Dits y **QUINTERO**, **QUIMET**, **RAFEL** y **MANEL**.
*Aquest porta la bicicleta molt bruta y ab
desperfectes.*

Manel. Vos juro que me la pagarà! Mireu
com me l'ha posada!

Quimet. No exageris: canviant un neumà-
tich y un pedal, adressant una roda, nique
lant el manillar, fenthi posar un asiento
nou y...

Rafel. *Rient com tots*). Y comprant un altra
bicicleta, la tindrà nova.

Manel. Podeu ben riure; però a mí'm costarà
uns quants duros.

Taneta. Ha quedat com una cocal

Manel. Els adobs, per causa d'ell, me costen
ja tant com la màquina.

Quintero. Y por qué se la deja usted?

Manel. Ell me la pren quan no soch a casa; y
sempre m'hi causa una malesa o altra.

Quimet. Y les qu'ell se causa en el seu cos?

Manel. Me'n fum d'ell!

Rafel. Pobret! Ha canviat ja tres vegades la
pell de les mans y dugues la de les galtes.

Quimet. Y'l nas li ha variat de posició; ara'l
té mirant a garbí.

Peret. Y forsa que se li nota que'l té tort.

Manel. També ho vas dir el día que l'embes-
tí un bou a la carretera, y d'una banyada
va tirar a n'ell y la bicicleta dintre una
vinya.

Quintero. Ja, ja, ja! Me hubiera gustado el
espectáculo.

Manel. Cinch duros de remendo va costar-me.

Rafel. Y al Badoret altres tants de metge y apotecari.

Quintero. Mirenlo, ahí viene; vestido con ropa de Pascual.

Sr. Pau. Tant mateix s'hi passen estones divertides aquí.

ESCENA ULTIMA

Dits, y SENYORA MUNDA, MERCENETA, MIGUELIN SENYOR RICAROL y BADORET. Aquest cambiat de roba.

Badoret. Quína fila dech fer!

Pel vestit.

Manel (*Ab rapidesa, agafantto pel coll y fentli donar capsonades contra la bicicleta*) Quan surtis de les meves mans, sí que la farás bona!

Badoret. Ay, oy; ayl... Que'm fas mall...

Tots hi corren. Merceneta fa un xiscle, y plorant s'abrassá ab sa mare. Molta confusió.

Rafel. Que't tornes boig!

Quintero. Por Dios, Manuell!

Sr. Picarol. Compassió per ell!

Manel. Acaba d'esgavellarla a cops de cap!

Badoret. Ay, ayl...

Ab treballs li treuen entre mans.

Sr. Pau. No'm deixaràn fer la digestió ab sossego.

Manel. No sé quin Deu me detél...

Sr. Picarol. Home, Manuel; perdònil, que no hi tornarà més. Li juro!

Manel. No cal que vostè ho juri, que ja me l'he feta jo la jura.

Sr. Picarol. Badoret! Vina'm aquí. (*S'hi apropa, temerós*). Demana perdó al teu cosí.

Badoret. Manel, jo...

Quimet. (*Còmicament*) Agenòllat!

Badoret resta indecís. Els demés a punt d'esclatar a riure.

Manel. Vès, tros de còniam, que'm fas llàstimal

Quimet. Quedes perdonat; y creume per lo que pugui tronar, deixa corre la bicicleta, que no s'ha fet per tú.

Sra. Munda. Es la primera condició que li hem posat per...

Merceneta. (*Interrompentla*). Mamà!...

Sra. Munda. Ayl...

Tapantse la boca per la indiscreció que anava a cometre.

Quimet. Han entrat en tractes? Y això, de què?

Sr. Picarol. Ni cinch minuts has pogut guardar el secret?

Manel. De què's tracte?

Rafel. Que's diguil

Quintero. Desenbuche usted!

Sr. Picarol. Donchs, ho dich; un día o altre s'havia de saber.

Merceneta. Papà!...

Sr. Picarol. Sapigueu que admetem per gendre al Badoret.

Quimet. Ja son promesos? S'ha de refrescar, s'ha de refrescar!

Sr. Picarol. (*Esverat*). No, no encarel!

Quimet. Peret, Peret!

Peret. Què falta?

Quimet. Porta xampany!

Tots. (*Menos els Picarols*). Sí, sí; xampany, xampany!

Peret. Volandol!

Se'n va.

Sr. Picarol. No, que no es definitiu encarel!

Sra. Munda. Podria sortir algún impediment!

Quimet. Es dir, que's neguen?

Sr. Picarol. No, no es aixó, però...

Quim. Donchs bé; ja que no ha permés que jo pagués el gasto de vostès, no'm privarà ara que pagui'l xampany.

Sr. Picarol. (M'ha atrapat, ja no hi pensaval)

Rafel. (*A Manel*). Bonal Aquest Quimet, totes se les pensa!

Manel. Ja, ja, ja!... Resulta. que'l fa pagar an ell.

Picarol parla baix ab la senyora Munda; Badoret y Merceneta s'han sssegut, agafats de mans, enraonant sense fer cabal dels demés,

Miguelin. Jo també'n vull de xampany!

Sr. Pau. Veyam si me'l deixaràn tastar?

Ve en Peret ab una ampolla de xampany y quatre copes, que distribueix a Rafel, Quimet, Manel y Quintero.

Peret. El xampany!

Taneta. A mí també m'agrada!

Peret. Pren una copa qualsevol.

Destapa l'ampolla y'l serveix!

Sr. Pau. Y ab mí no hi pensen!

Estossega pera cridar l'atenció.

Sr. Picarol. (*Apart a Munda*). Are ho comprench: ens han armat una martingala, Munda.

Sra. Munda. Tu'n tens la culpa: el gasto aquell era d'ells.

Quintero. (*Parant la copa*). Eche usted, que se derrama!

Quimet. A la salut dels promesos!

Dringuen les copes, movent gatzara.

Sr. Pau. Definitivament me quedo sense.

Badoret. M'estimaràs sempre, Merceneta?

Merceneta. Sempre; però no tens de pensar may més ab la bicicleta!

Badoret. No; ara ja't tindrè a n'a tu!

Manel. (*Presentant nna copa al Sr. Picarol*). Si son servits?

Sr. Picarol. (*Malhumorat*). Gracies!

Manel. Donchs a la seva salut!

Beu. Els altres responen, movent gatzara:

A la salut dels Pícarols!

TELÓ

DEL MATEIX AUTOR

- A cal notari, o uns capítols matrimonials desfets**, saynet de costums catalanes; en un acte y en prosa. (Agotat) . . . . . 1 Pta.
- Ahont menos se pensa...**, comedieta en un acte y en prosa . . . . . 1 id.
- En Pau de la Gralla, o la festa major de la vila**, saynet de costums populars vendrellenques. . . . . 1 id.
- Lluyta de cacichs, o la elecció de regidors**, saynet de males costums en un acte y en prosa. . . . . 1 id.
- La nit dels Ignoscents, o els municipals burlats**, saynet en un acte y en prosa . . . . . 1 id.
- L'Agencia d'en Pep Currillo**, saynet en un acte y en prosa . . . . . 1 id.
- El carro del vi**, quadro de costums vilatanes, en un acte y en prosa (segona edició) . . . . . 1 id.
- Lo forn d'en Pere Pastera**, saynet de costums vilatanes, en un acte y en prosa . . . . . 1 id.
- El coro dels Benplantats, o aquí ha caygut la grossa**, saynet de costums vilatanes, en un acte y en prosa. . . . . 1 id.
- La desenfeynada**, comedia vilatana en un acte y en prosa. . . . . 1 id.
- L'impenitent**, drama vilatà en tres actes. . . . . 2 id.
- Dilluns de sabater**, saynet en un acte y en prosa . . . . . 1 id.
- Ferrofret**, drama en dos actes . . . . . 1'50.
- El curandero nou**, sainet en un acte 1 id.

BIBLIOTECA "DE TOTS COLORS"

	<u>Pessetes</u>
<i>La llàntia del odi</i> , tragedia en quatre actes, per Gabriele d'Annunzio.	2
<i>La fortuna boja</i> , comedia en quatre actes, per Joseph Morató.	2
<i>Papà ministre</i> , drama en tres actes, per Gerolamo Rovetta.	2
<i>¡Por!</i> comedia en un acte, per Felix Duquesnel. (agotada).	50
<i>Els mestres contistes</i> . Volum primer.	1
<i>La campana submergida</i> , rondalla escènica en cinch actes, per Gerhart Hauptmann.	2
<i>Les ales de cera</i> , comedia en dos actes, per Manel Folch y Torres.	1 50
<i>Cor delator</i> , monòlech, per Edgar Poe.	25
<i>L'assumpció de Hannele Mattern</i> , drama d'ensomni en dos actes, per Gerhart Hauptmann.	1 50
<i>Els pobres menestrals</i> , obra en tres actes, per Adrià Gual.	2
<i>Els mestres contistes</i> , Volum segón.	1
<i>Els picarols</i> , rondalla de l'Alsacia en tres actes, per Erckmann-Chatrian.	2
<i>Juventut de Príncep</i> , comedia en cinch actes, per Wilehlm Meyer Forster.	2
<i>Gent d'ara</i> , comedia en dos actes, per Eduard Coca y Vallmajor.	1 50
<i>Un cop de vent</i> , pas de comedia per Joseph Morató.	50
<i>Cavalleria Rusticana</i> , Escenes sicilianes, per G. Verga.	75

<i>Rosa Bernd</i> , drama en cinch actes, per Gerhart Hauptmann.	2
<i>L'honor</i> , topo en un acte, per Apeles Mestres.	50
<i>Els mestres contistes</i> . Volum tercer . .	1
<i>La familia Rocamora</i> , drama en quatre jornades, per Pompeu Crehuet.	2
<i>Un joch de cartes o Memorialistes ab lletra menuda</i> , sainet en un acte, per Manel Folch y Torres.	75
<i>El pobre Enrich</i> , llegenda germànica en cinch actes, per Gerhart Hauptmann.	2
<i>La morta</i> , quadro dramàtich, per Pompeu Crehuet.	1
<i>L'enrenou del poble</i> , quadro de costums en un acte, per Felip ^a Palma.	75
<i>El comensar de les coses</i> , comedia en quatre actes, per Joseph Morató	2
<i>Llibre del actor</i> , per J. Ferràn Torras.	1
<i>Flames en l'ombra</i> , drama en tres actes, per A. Butti.	2
<i>Les precioses ridícules</i> , comedia en un acte, per Molière.	1
<i>Drama d'humils</i> , un acte, per J. Puig y Ferreter.	1
<i>Nit de neu</i> , drama en un acte, per Robert Bracco.	1
<i>Pèl de Panotxa</i> , obra en un acte, per Jules Renard	
<i>L'Agricultor de Xicago</i> , comedia en dos actes, per Gabriel Timmory	1 50
<i>Gaziel</i> , poema lírich dramàtich en un acte, per Apeles Mestres.	1
<i>Les angúnies del repòs</i> , comedia en tres actes, per Joseph Morató.	2
<i>Edip Rey</i> , tragedia de Sòfocles.	2

<i>El malalt imaginari</i> , comedia en tres actes. de Molière	2
<i>Flors y Violes</i> , dos actes de comedia, per Pompeu Crehuet.	1 50
<i>Les arrels</i> , drama en tres actes, de Joseph Morató	2
<i>La Cort de Lluís XIV</i> , drama històric en cinch actes, de Victorià Sardou.	2
<i>La Rondalla del Amor</i> , Trilogia, de l'Apeles Mestres.	1
<i>Les bessones</i> , quadro de comedia, den Florenci Cornet.	75
<i>Reixes enfora</i> , drama en tres actes, den Manel Folch y Torres	2
<i>Scherzo</i> , comedia en un acte, de J. Pous y Pagés	75
<i>May se fa tard si el cor es jove</i> , comedia en tres actes de l'Avellí Artís y Balaguer	2
<i>L'únich consol</i> , drama per R. Suriñach Senties	1
<i>Un retrat</i> , drama escrit en Esperanto, per Nadina Kolowrat	75
<i>Fontalegria</i> , dos actes de comedia, per Pompeu Crehuet	1 50
<i>El Bon Rey Dagobert</i> comedia en quatre actes y en vers per Rovoire.	2
<i>Pirenenques</i> poesies per Joseph M. Guasch.	2
<i>L'ase d'en Buridan</i> comedia en tres actes per R. de Flers y G. A. Caillavet.	2
<i>Raig de sol</i> comedia en dos actes per Joan B. ^a Pagés.	1 25
<i>El Rey</i> comedia en quatre actes per G. A. de Caillavet, R. de Flers y E. Aréne.	2

<i>Burgeseta</i> , comedia en tres actes per D. y V. Corominas Prats.	2
<i>Extrems que's toquen</i> , dialech de Ma- nel Folch y Torres.	1
<i>El curandero nou</i> , sainet en un acte de Ramon Ramon y Vidales.	1
<i>El patró Pere March</i> , drama en un acte de Pompeyus Gener.	1
<i>La Verge Boja</i> , obra en quatre actes, per Enrich Bataille traducció ca- talana, de Carles Costa.	2

Preu: 1 pta.